

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/121/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820010481
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3820010481.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci proti obžalovanému F. G., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom X., P. XXX/X, t.č. v Ústave na výkon väzby llava, pre zločin opilstva podľa § 363 ods. 1 Tr. zák., prejednal na verejnom zasadnutí dňa 17. decembra 2020 odvolanie obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. októbra 2020, sp. zn. 2T/83/2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného F. G. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. októbra 2020, sp. zn. 2T/83/2020 bol obžalovaný F. G. uznaný za vinného zo zločinu opilstva podľa § 363 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 05.06.2020 sa vo večerných hodinách v bližšie nezistenom čase a bližšie nezistenom mieste požitím alkoholických nápojov priviedol do stavu, ktorom nevedel ovládať svoje konanie a posúdiť jeho následky a v takomto stave dňa 06.06.2020 v čase približne o 00.05 h v X., Z. K. XX/XX, na 6. poschodí bytového domu, pristúpil k zatvoreným vchodovým dreveným dverám bytu č. XX, na tieto zaklopil a následne po ich pootvorení začal do týchto dverí tlačiť, takto nimi pretlačil za nimi stojacu svoju bývalú manželku poškodenú Q. G. do bytu, pričom tá sa snažila dvere naspäť zatvoriť, povedala mu, nech odíde, čo nerešpektoval a vkročil do bytu, následne dvere zvnútra zatvoril, kde ju v predsieni napadol a to tak, že do nej sotil, načo spadla na podlahu, kde jej opakovane, najmenej päťkrát krát kopol do oblasti hlavy a krku, bol voči nej vulgárny, kedy mu zazvonil telefón, čo ho vyrušilo a čo Q. G. využila a podarilo sa jej z bytu ujsť, vyšiel z bytu, chcel ju prenasledovať, no vrátil sa do bytu, ktorý otvoril až po príchode HaZZ Prievidza, čím spôsobil Q. G. mnohopočetné pomliaždeniny a podkožné krvné výrony v oblasti hlavy, temena hlavy, čela okolia ľavého oka, ľavej strany krku, pravého ramena s dobou liečenia obmedzenia obvyklého spôsobu života v trvaní 3 - 4 týždne, pričom jeho kopy smerovali na hlavu poškodenej a konaním obžalovaného mohlo dôjsť k poraneniu životne dôležitých orgánov, ktoré by mohlo viesť až k ohrozeniu života poškodenej.

Za tento trestný čin bol obžalovaný F. G. odsúdený podľa § 363 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. Zároveň podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd prvého stupňa uložil obžalovanému aj povinnosť uhradiť poškodenej strane - Sociálnej poisťovni, pobočka Prievidza, Matice Slovenskej 10, 971 01 Prievidza škodu vo výške 1543,20 eur.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť len vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu, pretože ho v zákonnej pätnásťdňovej lehote napadol odvolaním obžalovaný F. G.. Svoje odvolanie odôvodnil prostredníctvom obhajcu. V jeho písomnom vyhotovení namietal, že okresný súd pri ukladaní trestu neaplikoval aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., tiež neaplikoval § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu. Odvolaním sa domáha zníženia trestu. Obžalovaný ďalej

namietal aplikáciu jednotlivých zložiek skutkovej podstaty trestného činu opilstva. Uviedol, že nemal žiadny úmysel sa opiť, aby nebol trestne zodpovedný. S týmito skutočnosťami sa podľa jeho názoru súd prvého stupňa dostatočne nevysporiadal. Obžalovaný ďalej namietal porušenie základných princípov trestného konania uvedených v § 2 ods. 12 Tr. por. tým, že súd kvalifikoval pri aplikácii § 39 Tr. zák. na obžalovaného trestný čin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu. Podľa názoru obžalovaného ho okresný súd súdil za skutok, ktorý nie je uvedený v obžalobe. Namietal aj porušenie § 2 ods. 14 Tr. por., ako aj skutočnosť, že súd prvého stupňa schválne nevyhodnotil v posudku tú okolnosť, že poškodená nebude mať žiadne trvalé následky. Záverom uviedol, že napadnuté rozhodnutie nie je nestranné a spravodlivé. Uviedol, že súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou, týkajúcou sa spochybnenia nároku na náhradu škody Sociálnej poisťovni. Vzhľadom na tieto okolnosti preto navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil vo výroku o treste odňatia slobody tak, že mu uloží podmienený trest odňatia slobody alebo alternatívne zníži nepodmienečný trest odňatia slobody.

Prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trenčíne na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhla s poukazom na zákonný a správny rozsudok súdu prvého stupňa vo všetkých jeho výrokoch odvolanie obžalovaného ako nedôvodné podľa § 319 Tr.por. zamietnuť.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania obžalovaného F. G. podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na verejnom zasadnutí dňa 17. decembra 2020 na podklade podaného odvolania, ktoré mu spolu so spisom bolo predložené 23. novembra 2020, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť obžalovaným napadnutých výrokov rozsudku o treste odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu a správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie obžalovaného F. G. nie je dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že okresný súd vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a právnej kvalifikácie konania obžalovaného, teda výroku o vine, ktoré nebolo a ani nemohlo byť napadnuté odvolaním a preto jeho správnosť odvolací súd nemohol preskúmať, nakoľko podľa § 257 ods. 7 Tr. por. súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného F. G. o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním, postupoval pri ukladaní trestu obžalovanému, pri určení druhu a výmery trestu, ako aj spôsobu jeho výkonu, v súlade so zákonom.

Obžalovaný bol uznaný za vinného zo zločinu opilstva podľa § 363 ods. 1 Tr. zák., za ktorý zákon ustanovuje trestnú sadzbu trestu odňatia slobody s dolnou hranicou vo výmere 3 roky a hornou hranicou vo výmere 8 rokov. Obžalovaný sa požitím návykovej látky úmyselne priviedol do stavu nepríčetnosti, v ktorom sa dopustil konania, ktoré má inak znaky zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) v spojení s § 138 písm. d) Tr. zák..

Trest odňatia slobody uložený obžalovanému F. G. podľa § 363 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák., na dolnej hranici trestu ustanoveného zákonom podľa § 363 ods. 1 Tr. zák. vo výmere 3 (tri) roky nepodmienečne, na výkon ktorého bol obžalovaný podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, zodpovedá totiž všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1, 3 a 4 Tr. zák. a zohľadňuje všetky zistené okolnosti prípadu, konkrétny stupeň závažnosti spáchaného trestného činu, ako aj pomery obžalovaného a možnosti jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je zároveň dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Odvolací súd zaoberajúc sa argumentáciou obžalovaného uvádzanou v odvolaní vo vzťahu k uloženému nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky považuje za potrebné uviesť, že v prejednávacom prípade je za trestný čin - zločin opilstva podľa § 363 ods. 1 Tr. zákona stanovená trestná sadzba na 3 (tri) roky až 8 (osem) rokov odňatia slobody, čím takto ustanovenou trestnou sadzbou štát na jednej strane chráni svoj záujem predovšetkým na ochrane občianskeho spoluzitia v najširšom zmysle pojmu a to aj za použitia prísnych sankcií postihujúcich také protiprávne konanie, akého sa dopustil obžalovaný, v čom sa prejavuje prvok generálnej prevencie. Na druhej strane Trestný zákon v základných zásadách ukladania trestov, konkrétne v ustanovení § 34 ods. 1, 3 Tr. zák. zakotvuje účel

trestu, ktorý má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Z uvedeného je zrejmé, že pri ukladaní trestu je nutné prihliadať nielen na generálnu prevenciu, ale aj na individuálnu a trest má teda spĺňať nielen represívnu funkciu, ale aj prevýchovnú, pričom tieto majú byť vyvážené. Trest má pritom postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Pokiaľ ide o trest, odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o výmeru trestu odňatia slobody. Predovšetkým je potrebné uviesť, že trestný čin opilstva podľa §363 ods. 1 Tr. zák. je inak akousi miernejšou „alternatívou“ k trestnému činu, za ktorý by mal byť inak obžalovaný odsúdený. Trestná sadzba odňatia slobody, ktorá by obžalovanému inak hrozila pri trestnom čine ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., je 4 roky až 10 rokov a trestná sadzba odňatia slobody za zločin opilstva podľa § 363 ods. 1 Tr. zák. je 3 roky až 8 rokov. Ide teda o veľmi podobné trestné sadzby.

V posudzovanej veci sa okresný súd dôsledne zaoberal vyššie uvedenými skutočnosťami majúcimi vplyv na potrestanie obžalovaného F. G., vzal do úvahy najmä to, že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, čo potvrdil vyhlásením o vine pred súdom prvého stupňa. U obžalovaného preto bola správne zistená a priznaná poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. n) Tr. zákona, pričom správne okresný súd obžalovanému priznal aj poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák..

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. spočívajúca v napomáhaní pri objasňovaní svojej trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel pomáhal tým orgánom, ktoré sú určené na objasňovanie trestnej činnosti, teda nielen orgánom činným v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Tr. por.), ale aj súdu (§ 10 ods. 2 Tr. por.). Aplikáciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák., t.j. že páchatel napomáhal príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti možno preto priznať aj v prípade, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobí vyhlásenie o priznaní viny (§ 257 Tr. por.).

Najmä od 1. januára 2006, kedy nadobudli účinnosť nové trestnoprávne normy, došlo aj k zmene v posudzovaní obsahu jednotlivých poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Za situácie, kedy došlo k významnému posilneniu kontradiktórnosti konania pred súdom, keď prakticky ťažisko dokazovania prešlo na konanie pred súdom, má postoj obžalovaného k tomuto dokazovaniu dôležitý význam. Podľa § 257 ods. 7 Tr. por., ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná. Obžalovaný takýmto postupom umožní "prevziať" výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby tieto boli konfrontované s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní. Primárne tým uľahčuje najmä činnosť prokurátora v trestnom stíhaní, konkrétne v štádiu konania pred súdom tým, že prokurátor už nemusí pred súdom navrhovať a vykonávať žiadne dôkazy za účelom preukázania pravdivosti svojich skutkových tvrdení v obžalobe, z ktorého dôvodu prokurátor na hlavnom pojednávaní už nemusí v tejto časti niesť pred súdom svoje dôkazné bremeno. V súlade s týmto názorom sú aj právne názory vyslovené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.10.2016, sp. zn. 4Tdo 63/2016, na obsah odôvodnenia ktorého uznesenia krajský súd týmto poukazuje. Obžalovaný tým, že pred súdom urobil vyhlásenie o vine, tak podstatne uľahčil dokazovanie jeho trestnej činnosti, preto podľa názoru odvolacieho súdu takýto postoj obžalovaného bolo potrebné pri ukladaní trestu tiež zohľadniť.

K obžalovaným namietanej skutočnosti, že okresný súd mu nepriznal poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. j) Tr. zák., krajský súd uvádza, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, ktorý takúto poľahčujúcu okolnosť nezistil. Poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v tom, že páchatel pred spáchaním trestného činu viedol riadny život je možné priznať v prípade, ak páchatel dodržiaval právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti, plnil si svoje povinnosti voči štátu aj spoločnosti, nezneužíval svoje práva voči spoluobčanom, nedopúšťal sa priestupkov, iných deliktov a trestných činov. Pre priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti preto nestačí len zistenie, že páchatel doposiaľ nebol súdne trestaný. Z odpisu registra trestov, z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR a z obsahu spisu má krajský súd za preukázané, že obžalovaný síce doposiaľ nebol súdne trestaný, avšak dopustil sa viacerých priestupkov na úseku dopravy a jedného priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Uvedeného priestupku sa dopustil dňa 31.01.2020, kedy svojej bývalej

manželke vulgárne nadával, pričom došlo aj k jej fyzickému napadnutiu tak, že ju zozadu chytil pod krk a hodil o zem, čím jej spôsobil zranenia /rozbitie pery, podliatie d'asna a podliatinu na pravej strane krku/. Z uvedeného dôvodu nie je možné konštatovať, že obžalovaný pred spáchaním trestného činu viedol riadny život.

Krajský súd nad rámec odôvodnenia napadnutého rozsudku súdom prvého stupňa poukazuje na to, že v prípade inštitútu mimoriadneho zníženia trestu v záujme spravodlivosti a odstránenia neprimeranej tvrdosti zákona v zmysle § 39 Tr. zákona, možno označené zákonné ustanovenie aplikovať vo výnimočných prípadoch, nemôže však slúžiť na paušálne odstraňovanie tvrdosti zákona v trestnom práve bez opodstatnených dôvodov a nemôže slúžiť ani na mechanické znižovanie trestov pod dolnú hranicu trestnej sadzby vymedzenú zákonom.

Okresný súd, vzhľadom na okolnosti dôvodne a vecne správne uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku, vyvodil preto správny záver, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného ako páchatela postačuje aj trest odňatia slobody uložený na dolnej hranici stanovenej a v súlade so zákonom ustanovenej trestnej sadzby, s prihliadnutím aj na jeho priestupkovú minulosť. Trest odňatia slobody v rozsahu uloženom obžalovanému okresným súdom zodpovedá totiž zákonným požiadavkám proporcionality trestu - jeho primeranosti a spravodlivosti, dostatočne odradzuje ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov a u ostatných členov spoločnosti posilňuje pocit právnej istoty a spravodlivosti, preto môže v dostatočnej miere plniť funkcie generálnej a individuálnej prevencie trestu.

Vecne správny a v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona je aj výrok o zaradení obžalovaného F. G. na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Rovnako vecne správne okresný súd rozhodol podľa § 287 ods. 1 Tr. por. o povinnosti obžalovaného uhradiť poškodenej Sociálnej poisťovni, pobočka Prievidza, Matice Slovenskej 10, 971 01 Prievidza škodu vo výške 1543,20 eur. Nárok Sociálnej poisťovne bol riadne a včas uplatnený. Škoda uplatnená 29.09.2020 vo výške 1.543,20 Eur predstavovala náhradu vyplatených nemocenských dávok Q. G. za obdobie od 18. júna 2020 do 31. júla 2020.

Odvolací súd teda nezistil žiadne zákonné dôvody na zmenu napadnutého rozsudku v prospech obžalovaného F. G. vo vzťahu k výrokom o treste odňatia slobody a o spôsobe jeho výkonu, preto odvolacie námietky obžalovaného nepovažoval za dôvodné a neakceptoval ich.

So zreteľom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol na základe náležite zisteného skutkového stavu veci a v súlade so zákonom, preto odvolanie obžalovaného F. ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.